

CPG โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชหล่มเก่า

Monitor หลังการใช้ยา Oxytocin

กรณี Induction or Augmentation of labor

ข้อกำหนดก่อนการใช้ (Prerequisites)

- 1) ใช้ในโรงพยาบาลสำหรับสตรีตั้งครรภ์ที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลเท่านั้น (in-patient)
- 2) แพทย์เป็นผู้สั่ง และบริหารยาโดยพยาบาลที่ได้รับการฝึกมีความสามารถในการฟังเสียงหัวใจทารก (Fetal heart sound) ประเมินการหดตัวของมดลูก(Uterine contraction) แปลผล Electronic fetal monitoring(EFM) ได้
- 3) โรงพยาบาลมีความพร้อมในการดูแลรักษาการตกเลือดหลังคลอดอย่างรุนแรงได้ โดยมีคลังเลือดที่พร้อมและสามารถผ่าตัดฉุกเฉินทางสูติกรรมได้ทันที (ไม่เกิน 30 นาที) ภายหลังพบข้อบ่งชี้
- 4) มีพยาบาลมดลูกเตรียมพร้อมในกรณีมดลูกหดตัวแรงเกินไป
- 5) มีพยาบาลดูแลในกรณีเร่งคลอดด้วย Oxytocin พยาบาล : ผู้ป่วย 1:2 หรือกรณีความเสี่ยงสูงใช้ พยาบาล : ผู้ป่วย 1:1

ขนาดยาที่ใช้ (Dose)

ห้ามให้เกิน 40 milliunits/minute หรือ 40 unit/hr

การควบคุมดูแลภายหลังการใช้ยา (Monitoring)

- 1) มีการตรวจวัดและบันทึกสัญญาณชีพ (vital signs) BP,PR,RR,BT ของสตรีตั้งครรภ์อย่างน้อยทุก 1 ชั่วโมง บันทึก I/O
- 2) มีการวัดและบันทึกการหดตัวของมดลูกและอัตราการเต้นของหัวใจของทารกในครรภ์ อย่างน้อยทุก 15 นาทีใน latent phase และอย่างน้อยทุก 5 นาทีใน Active phase
- 3) มีการประเมินความพร้อมของปากมดลูกภายหลังการใช้อย่างน้อยทุก 4 ชั่วโมงใน latent phase และอย่างน้อยทุก 2 ชั่วโมงใน Active phase
- 4) ก่อนให้ Oxytocin ให้ทำ Electronic fetal monitoring(EFM) หาก Non-reassuring ให้รายงานแพทย์
- 5) ห้ามให้ Oxytocin ถ้ามดลูกหดตัวทุก 2 นาที หรือถี่มากกว่า 5 ครั้ง ใน 10 นาที
- 6) หยุดใช้ยาหรือปรับลดยา เมื่อมดลูกหดตัวดีแล้วอย่างสม่ำเสมอ (มีการหดตัวอย่างดี อย่างน้อยทุก 2-3 นาที moderate – strong intensity)
- 7) หยุดใช้ยาเมื่อเสียงหัวใจทารกเต้นผิดปกติร่วมกับ IUR แล้วไม่ดีขึ้น
- 8) หยุดใช้ยา เมื่อพบว่า มีผลข้างเคียงหรือภาวะแทรกซ้อนเกิดขึ้นได้แก่

ภาวะแทรกซ้อน (Complications)

- 1) ความดันโลหิตต่ำ
- 2) มีภาวะสารน้ำในร่างกายมากผิดปกติจนเกิดพิษ (Water intoxication) เช่นปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน
- 3) การหดตัวของมดลูกอย่างรุนแรง มีการแข็งตัวของมดลูกมากกว่าหรือเท่ากับ 6 ครั้งใน 10 นาที (Uterine tachysystole) มดลูกหดตัวถี่มากกว่าทุก 2 นาที หรือไม่คลายตัวขณะพัก (No resting tone)
- 4) Non-reassuring fetal heart rate pattern ทารกในครรภ์เกิดภาวะเครียด (fetal distress) จนถึงอาจเสียชีวิตในครรภ์ได้
- 5) การคลอดดำเนินไปรวดเร็วมาก (precipitate labour) จนอาจเกิดภาวะฉีกขาดของช่องทางการคลอดและการตกเลือดอย่างรุนแรงได้

ข้อห้ามในการใช้ (Contraindications)

- 1) สตรีตั้งครรภ์ที่มีแผลผ่าตัดที่มดลูกมาก่อนแบบ classical cesarean delivery, myomectomy ที่เข้า endometrial cavity
- 2) Active genital herpes infection
- 3) ทารกในครรภ์มีส่วนนำไม่ใช้ศีรษะ Transverse fetal lie, Breech presentation
- 4) Vasa previa, Placenta previa, Umbilical cord prolapse
- 5) Grand multipara (การคลอดครั้งที่ 5 หรือมากกว่า)
- 6) มีข้อห้ามในการชักนำการคลอดอื่น ๆ
- 7) สตรีตั้งครรภ์แพ้ยาในกลุ่ม Oxytocin

การปฏิสัมพันธ์กับยาอื่น (Drug interaction)

ยากระตุ้นการหดตัวของมดลูกอื่น ๆ ได้แก่ misoprostol

** ห้ามให้ยา oxytocin แก่สตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับยา misoprostol ภายใน 4 ชั่วโมง หลังจากได้รับยา misoprostol ครั้งสุดท้าย